

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de fractie van PvdA
mevrouw M. Fokke
Dhr. Borgignons

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake restafval

DATUM
8 maart 2022
Verz.: 08-03-2022

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
HS (Hennie) Eck, van

TELEFOONNUMMER
043 350 5171

ONZE REFERENTIE
2022.03550

E-MAILADRES
Hennie.van.Eck@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Fokke en Dhr. Borgignons,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Is de doelstelling die Maastricht zich voor 2020 had gesteld ten aanzien van de hoeveelheid restafval gehaald?

Antwoord 1:

De tussendoelstelling voor restafval waar u op doelt (per 2020 halvering van de kg's/inwoner/jaar t.o.v. 2014: van 114 naar 57) en de einddoelstelling voor 2030 (nul kg/inwoner/jaar) is door de raad in 2016 vastgesteld bij de behandeling van het beleidsplan afval 2016 t/m 2020.

Die doelstellingen hebben wij via een intensief burgerparticipatieproject in 2017-2018 uitgewerkt. In drie representatieve wijken is proefgedraaid met door inwoners bedachte en gekozen inzamelmodellen voor een aantal afvalstromen (waaronder restafval en GFT). Op basis van die proefervaringen is in het door u genoemde raadsvoorstel - dat 29 januari 2019 in de raad is behandeld - een aantal varianten gepresenteerd om de tussendoelstelling per 2020 te halen c.q. benaderen. Er van uitgaande dat alle afvalloosmaatregelen gerealiseerd zouden worden. En met de kanttekening dat het om vooruitberekeningen, met onzekerheden, gaat. De raad koos voor een (geamendeerde) variant waarbij de tussendoelstelling niet behaald maar wel benaderd kon worden.

De afvalloosmaatregelen zijn vervolgens uitgewerkt. Dat heeft geleid tot:

- De start, per 1 januari 2020, van intensivering van GFT-inzameling: stadsbreed 1x per week GFT inzamelen inclusief gebundeld snoeiafval, uitzetten van GFT-inzamelmiddelen bij hoogbouw en centrum, voorbereiden van persoonlijke benadering van doelgroepen (zie ook antwoord 3).
- De start, per 1 oktober 2021, van gescheiden inzameling van luiers- en incontinentiemateriaal op 27 milieuperrons en drie milieuparken, inclusief vaststelling van een tegemoetkomingsregeling voor inwoners met medisch afval en niet mobiele inwoners met incontinentiemateriaal.
- De start, per 1 januari 2022, van vermindering van de inzamelfrequentie van restafval: stadsbreed 1x per twee weken restafval inzamelen.

De afvalloosstromen Grof Huishoudelijk Afval en Textiel/Elektro worden nog uitgewerkt. Zij worden meegenomen bij het regionale beleidskader afval dat voor 2^e helft 2022 op het programma staat (zie antwoord 8).

DATUM
8 maart 2022

Eind 2021 zijn de milieuresultaten van de landelijke benchmark afval over peiljaar 2020 via een RIB met u gecommuniceerd. Maastricht had in dat jaar 100 kg restafval per inwoner (fijn en grof huishoudelijk restafval opgeteld) en recyclede 77% van haar totale huishoudelijke afval. In beide gevallen (kg's en percentage) staat Maastricht op de 2^e plaats in haar landelijke gemeenteklasse. Hoewel dat een aansprekend resultaat is, benadert het niet de oorspronkelijk (in 2016) bepaalde Maastrichtse tussendoelstelling. Daar staat tegenover dat wij in 2020 pas de eerste afvalloosmaatregel (GFT) hebben ingevoerd. De na 2020 ingevoerde en nog in te voeren maatregelen zullen ongetwijfeld leiden tot een verdere daling in kg's restafval/inwoner/jaar.

Vraag 2:

In 2019 lag Maastricht letterlijk bezaaid onder kleine groene compostemmers. Hoeveel heeft deze operatie gekost? Heeft u vooraf een inventarisatie gemaakt over het mogelijke werkelijke gebruik van deze emmertjes? En hoeveel emmertjes heeft u toen verspreid en heeft u enig inzicht in hoeveel van deze emmertjes nu gebruikt worden?

Antwoord 2:

In 2019 werd de per januari 2020 gestarte intensivering van GFT-inzameling voorbereid. Onderdeel daarvan was het uitgeven van GFT-inzamelmiddelen (25 liter GFT-emmers) aan huishoudens van hoogbouw en centrum. Dit omdat juist daar - zo blijkt uit eigen waarneming en uit landelijk onderzoek - het gescheiden aanbieden van GFT achter blijft. De verspreiding van de GFT-inzamelmiddelen is vanuit efficiëncy-overwegingen gebeurd in combinatie met het bechikken van de inzamelmiddelen. Destijds zijn zo'n 30.000 bechipte GFT-emmers verspreid, bij alle huishoudens die onder hoogbouw of centrum vallen. De kosten daarvan bedroegen € 464.100. De jaarlijkse kapitaallasten van dat totaalbedrag (€ 47.454) zijn in de vastgestelde gemeentebegroting 2020 e.v. geland. Omdat we nog geen ledigingsgegevens verwerken, weten wij niet precies de hoeveelheden emmers die gebruikt worden en/of het aantal aanbiedingen van GFT-emmers. Wél weten we, uit de totale inzamelcijfers van GFT, dat het aanbod aan GFT is gestegen in 2020 en 2021 (jaren mét intensivering conform afvalloosbeleid) ten opzichte van 2019 (jaar zónder intensivering conform afvalloosbeleid):

	AANBOD 2019	AANBOD 2020	VERHOUDING TOT 2019	AANBOD 2021	VERHOUDING TOT 2019
FIJN GFT*	9.963.469 kg	11.882.660 kg	Plus 19,3 %	12.266.220 kg	Plus 23,1 %
GROF GFT**	1.951.659 kg	1.733.297 kg	Min 11,2 %	1.661.890 kg	Min 14,8 %
TOTAAL GFT (FIJN + GROF)	11.915.119 kg	13.615.852 kg	PLUS 14,3 %	13.928.110 kg	PLUS 16,9 %

*Fijn GFT = huis aan huis ingezameld GFT via container/emmer en (sinds 2020) via gebundeld snoeiafval.

**Grof GFT = grof tuinafval dat door inwoners naar milieuparken van de GR Geul en Maas is gebracht.

De geconstateerde groei (t.o.v. 2019 plus 14,3% in 2020 en plus 16,9% in 2021) is een goed teken. Dat laat onverlet dat er meer GFT-'winst' te behalen valt. Nog steeds zit een substantieel deel GFT in de gemiddelde Maastrichtse restafvalzak.

DATUM
8 maart 2022

Vraag 3:

Heeft u destijds ook actief campagne gevoerd om gebruik te stimuleren? Op welke manieren? Heeft u dat gedaan conform het adviesrapport?

Antwoord 3:

We hebben in die periode een communicatiecampagne gevoerd, gericht op het brede publiek, over gescheiden inzameling van GFT en over de intensivering van de GFT-inzameling.

Verder hebben wij conform de aanbevelingen van het evaluatierapport de aanpak via persoonlijke benadering voorbereid, door het opstarten van zogenaamde 'hoogbouwteams' (gemeentelijke afvalcoaches en externe coaches, opgeleid voor dit traject). Die teams zijn bedoeld voor:

- een structurele aanpak: het benaderen - met voorlichting, adviezen, aanbieden van hulpmiddelen, maatwerk - van plusminus 30 hoogbouw-complexen waarvan bekend is dat ze substantieel achter blijven wat betreft GFT-aanbod.
- een incidentele aanpak: het reageren op specifieke hulpvragen over GFT-inzameling van wooncomplexen via bv. Verenigingen van Eigenaren, huurdersverenigingen, woningstichtingen, beheerders.

Door coronabeperkingen (fysieke start is meermaals uitgesteld; dat hebben we u tussentijds per RIB laten weten) is de structurele aanpak helaas beperkt gebleven tot de aanpak van één complex: daar wordt proefgedraaid met verstrekking van hulpmiddelen (aanrechtbakjes en biozakjes) en advies.

Ook zijn in de hoogbouwcomplexen 10 bewoners bereid gevonden om te fungeren als 'ambassadeur' voor gescheiden inzameling van GFT in hun complexen. De incidentele aanpak is beter van de grond gekomen (in totaal zijn 17 advies-aanvragen behandeld), maar ook daar is de aanpak beperkt door coronamaatregelen. Nu de coronamaatregelen verlicht worden, staat binnenkort een herstart met de hoogbouwteams op de rol.

Vraag 4:

Beseft u ook dat wanneer je 6 hoog woont op Daalhof dat de praktische uitwerking van het gebruik van een emmer net iets anders uitwerkt dat wij wellicht zouden willen? Heeft u in dat geval andere mogelijkheden onderzocht?

Antwoord 4:

Ja, dat beseffen wij. Daarom ook de geplande structurele en incidentele aanpak, met mogelijkheden voor maatwerk. Bij één van de incidentele complexen wordt bv. momenteel proefgedraaid met een aantal bovengrondse GFT-verzamelcontainers in plaats van te werken met GFT-emmers.

Vraag 5:

Wat vindt u van de hoeveelheden restzakken die op dit moment tweewekelijks bij de hoogbouw worden aangeboden? Kunt u aangeven of dat tot extra ritten leidt?

Antwoord 5:

We hebben qua in te zetten inzamelcapaciteit rekening gehouden met een bepaalde bandbreedte wat betreft de afname van restafval (net als we dat eerder gedaan hebben met de toename van GFT). Dat is een groeiscenario, ervaring leert dat doelstellingen niet van de ene op de andere dag behaald worden. In de eerste weken van de verandering van het inzamelschema voor restafval (we zijn bij het schrijven van deze RIB een maand of twee aan de gang) is in elk geval niet extra gereden hoeven te worden bij de restafvalinzameling. De afname blijft voornamelijk binnen de verwachte bandbreedte.

DATUM
8 maart 2022

Vraag 6:

Bent u met eigenaren van hoogbouw in gesprek om te kijken welke oplossingen er zijn om het aantal aangeboden restzakken te verminderen?

Antwoord 6:

De woningbouwstichtingen hebben vooraf een complete toolkit met gerichte communicatiemiddelen voor hun wooncomplexen en voor hun huurders gekregen. Met hun contactpersonen staan we in contact. Daarnaast lopen er contacten via de Leefbare Wijken Aanpak.

Vraag 7:

Bent u bereid om als gemeente ook faciliteiten aan te bieden om het scheiden van afval in de hoogbouw te faciliteren? Zo ja, welke?

Antwoord 7:

Ja, zie het antwoord op vraag 3 en 4 (hulpmiddelen en maatwerk).

Vraag 8:

Waarom heeft u toch een raadsvoorstel aan de raad aangeboden om per 1 januari dit beleid in te voeren, terwijl u zelf tijdens de laatste vergadering ook wel aangaf dat een herziening van het beleid wel noodzakelijk was?

Antwoord 8:

In de raadsvergadering van 12 januari jl. is aangegeven dat er redenen zijn om het afvalbeleid tegen het licht te houden. Dat is namelijk per definitie na een bepaalde periode aan de orde. En dat staat ook op het programma. In het kader van de intensivering van de regionale afvalsamenwerking (GR Geul en Maas, afvalsamenwerking Maastricht - Meerssen - Valkenburg aan de Geul) wordt, startend in de tweede helft van dit jaar, een nieuw 'regionaal beleidskader afval' opgesteld. Gevolgd, in 2023, door het opstellen van een meer uitvoeringsgericht regionaal grondstoffenplan. Bij het opstellen van dat regionaal beleidskader is actieve betrokkenheid van de raden van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul voorzien. De nieuwe raad komt dus actief en vroegtijdig in beeld om de lijnen voor de toekomst van het afvalbeleid op te stellen. Daarbij komen niet alleen nieuwe ontwikkelingen aan de orde (bijvoorbeeld: landelijke beleidsdoelstellingen, aandacht voor kwaliteit van afvalstromen t.b.v. recycling/hergebruik, ontwikkeling beleid voor circulaire economie, mogelijke ontwikkelingen wat betreft verwerken van afvalstromen op het Chemelot-terrein). Maar wordt ook ingezoomd op wat dat voor de inwoners betekent of kan betekenen. Bijvoorbeeld wat betreft inzamelmethodes, serviceverlening en kosten (uitgangspunten, die vervolgens uitgewerkt kunnen worden in het genoemde regionale grondstoffenplan).

Vraag 9:

Heeft u zich niet gewoon op de situatie verkeken en moeten we niet constateren dat we nog eens even goed naar de tekentafel moeten om te kijken hoe we in de praktijk tot een systeem van afvalscheiding komen dat wel werkt en waarmee we wel de doelstellingen gaan halen om minder grofvuil aan te bieden?

Antwoord 9:

Zoals ook bij antwoord 1 aangegeven, voert het college de door de raad genomen besluiten over de afvalloos-maatregelen uit. Dat doen we niet 'met oogkleppen op'. We sturen bij waar dat nodig is (zie

DATUM
8 maart 2022

bv. de extra genomen maatregelen om de problemen rond het verkeerd aanbieden van restafvalzakken te verminderen), maar houden wel de lijn overeind die u als raad besluitvormend aangegeven hebt.

Maastricht heeft een relatief hoog aandeel hoogbouw: 48%. Specifiek voor afvalbeleid en -inzameling is dat een handicap. Veel hoogbouw betekent namelijk, zo blijkt in heel het land, per definitie inzamel-problematiek. We hebben ons daar zo goed mogelijk op voorbereid, met gerichte communicatie, met serviceverhoging voor recyclebare stromen, met prioriteit voor afvalstromen die moeilijker bewaard kunnen blijven (GFT en luiers/incontinentiemateriaal), met waar nodig mogelijkheden voor maatwerk. Tegelijkertijd heeft corona in 2020 en 2021 geleid tot een onzekere periode (onder andere t.a.v. het kunnen inzetten van hoogbouwteams). En we merken dat de voorbereiding van afvalloos-maatregelen veel tijd kost (GFT, luiers/inco, restafval).

De richting die we ingeslagen zijn is niet alleen conform eerdere raadsbesluiten, maar sluit ook goed aan bij doelstellingen van het Rijk. Ook de resultaten gaan de goede kant op, getuige de jarenlange goede scores in de nationale afvalbenchmark. Maar het wordt - laten we daar duidelijk in zijn - nog een lange en soms moeilijke weg om de gestelde doelen te behalen. Waarbij we veel inwoners, maar niet iedereen, mee zullen krijgen. Zelfs met maatwerk, dat uiteraard bedrijfsvoeringstechnisch en kostentechnisch zijn grenzen kent, zal niet iedereen voor zijn eigen situatie tevreden zijn. Voorbeeld: de 56 Maastrichtse milieuperrons zijn voor een deel van de inwoners een uitkomst (ze kunnen 24/7 hun veel voorkomend recyclebaar afval kwijt), voor anderen een ergernis (ze vinden het niet handig en hebben liever huis-aan-huisinzameling). Het is de kunst, maar tegelijkertijd ook de uitdaging, om inzamelsystemen toe te passen die passen bij de gestelde doelen, maar ook een groot deel van onze inwoners aanspreken. In samenspraak met de nieuwe raad zullen we daar uitgangspunten voor gaan bepalen bij het opstellen van het onder antwoord 8 genoemde regionale beleidskader afval.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

John Aarts
Wethouder Financiën, Vastgoed, Stadsbeheer en Hospitality,

Schriftelijke vragen